

Návrh tvorby maturitných zadaní z predmetu umenie a kultúra

Na základe vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 209/2011 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách môžu žiaci štvorročných gymnázií maturovať z voliteľného predmetu umenie a kultúra. Vzhľadom na to, že predmet umenie a kultúra je novým maturitným predmetom, predkladáme pedagógom návrh tvorby maturitných zadaní z tohto predmetu.

Maturitné zadania boli vytvorené pre prvé témy predmetu, ako sú pre každý ročník uvedené v Štátnom vzdelávacom programe, resp. v existujúcich učebniciach pre 1.-3. ročník.

1. **Prezentujte kľúčové charakteristiky kultúrnej tradície vašej obce.**
 - Pripravte pre cudzincov 10-minútovú prezentáciu piatich vybraných artefaktov z kultúrnej tradície vašej obce a predved'te ju. Vyberte kultúrne artefakty tak, aby skutočne reprezentovali kultúrnu tradíciu vašej obce.
 - Pripravte pre cudzinca pomôcku – 5-bodovú všeobecnú štruktúru prezentácie, na základe ktorej by on mohol prezentovať kultúrnu tradíciu svojej materskej obce vám.
 - Charakterizujte hlavné pojmy, ktorú ste používali: artefakt, kultúra, kultúrna identita, kultúrna tradícia, región, informácia, symbol.

2. **Vyberte si z pripravených materiálov ľubovoľné umelecké dielo a interpretujte ho vo vzťahu k estetickému zážitku.**
 - Opíšte a zdôvodnite zážitky, ktoré toto dielo vyvoláva. Argumentujte štruktúrou a charakteristikami umeleckého diela, ako aj charakteristikami súčasnej západnej kultúry, ktorá je našim prirodzeným prostredím.
 - Opíšte, ako vznikajú estetické normy, ktoré využívame pri vnímaní diela.
 - Charakterizujte hlavné pojmy, ktorú ste používali: umelecké dielo, estetické vnímanie, estetický zážitok, estetický vkus, estetická norma.

3. **Opíšte štandardný tvar, výraz a oblečenie záhradného trpaslíka a nájdite argumenty, prečo týchto trpaslíkov zaradujeme medzi gýče.**
 - Zdôvodnite, ako trpaslík manipuluje s našimi estetickými zážitkami.

- Vyberte zo súčasnej televíznej ponuky program, ktorý tiež manipuluje so zážitkami divákov a konfrontujte jeho pôsobenie s iným televíznym programom, ktorý by sme mohli považovať za umelecké dielo.
 - Charakterizujte hlavné pojmy, ktorú ste používali: gýč, manipulácia, televízia, masové médium, estetický zážitok, funkcia, stereotyp, umelecké dielo.
4. Vyberte si technický vynález z posledných 150 rokov a na jeho príklade demonštrujte nevyhnutnosť a funkcie vedeckého poznania (napr. mobilný telefón, rozhlas, automobil, laserové svetlo, GPS a pod.).
- Charakterizujte tri hlavné vedné disciplíny, ktoré sa zúčastnili na vzniku tohto vynálezu – sústreďte sa hlavne na ciele ich skúmania a ďalšie využitie ich výsledkov.
 - Opíšte priebeh vášho bežného dňa, ak by a) neexistoval tento technický vynález, b) neexistovali tieto tri vedné disciplíny.
 - Charakterizujte hlavné pojmy, ktorú ste používali: poznanie, veda, vedecké metódy, technika, technológia

30. 9. 2012

Prof. PhDr. Erich Mistrík, CSc.